

ע"פ 3216/20 - יניב מאור נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3216/20

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט י' אלרון

המערער:

יניב מאור

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר
שבע, בת"פ 37680-07-19 מיום 20.20.2020 שניתן
על ידי סגן הנשיאה א' ביתן

תאריך הישיבה:

י' בכסלו התשפ"א (26.11.2020)

בשם המערער:

עו"ד אפרת צרפתי

בשם המשיבה:

עו"ד בת שבע אבגז

פסק-דין

השופט י' אלרון:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי באר שבע (סגן הנשיאה א' ביתן) בת"פ 37680-07-19, מיום 20.2.2020, בגדרו גזר על המערער 36 חודשי מאסר בפועל והפעיל עונש מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד נגדו

עמוד 1

בתיק אחר, כך שיישא ב-40 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. זאת, בגין הרשעת המערער בשורת עבירות שעיקרן בתקיפת עובר אורח בצוותא עם אדם אחר והצתת מקום עסק על רקע סכסוכו של המערער עם בעל המקום.

העובדות הצריכות לעניין

2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 26.6.2019 בסמוך לשעה 20:00, נסע המערער עם שלושה אחרים ברכב השייך לאחיו למספרה בעיר אילת, אליה נכנס בגפו כשלרגליו כפכפים. בין המערער לבעל המספרה פרץ ויכוח, שבעקבותיו יצא המערער בזעם אל הרכב, נעל את נעליו, שב לפתח המספרה בליווי אחד מיושבי הרכב והחל לאיים על בעל המספרה ולדרוש כי ייצא ממנה.

בשלב זה, האחר שהתלווה אל המערער הסב את תשומת לבו למצלמת אבטחה שהותקנה במקום. המערער ניגש אל שניים אשר ישבו על ספסל סמוך ודרש מאחד מהם (להלן: המתלונן) להורות לבעל המספרה לצאת מהמקום. משסירב לעשות כן, עזב המערער את המקום ושב כעבור דקות מספר עם אדם נוסף (להלן: פילס), כשבידו בקבוק. המערער ניגש באופן מאיים אל אחד מיושבי הספסל, ולאחר מכן הוא ופילס החלו להכות את ראשו של המתלונן באגרופים, עד לכשקם מכיסאו והבריא אותם מהמקום. בהמשך, חש המתלונן בכאב בראשו ונזקק לטיפול רפואי.

בעקבות האירוע, החליט המערער להצית את המספרה.

עוד באותו הלילה, הגיע המערער יחד עם אחרים לתחנת דלק, בעודו נוהג ברכב אף שאין ברשותו רישיון נהיגה וכיסוי ביטוחי מתאים. המערער מילא בנזין בבקבוק ונסע למספרה כשלידיו כפפות ועל ראשו כובע מצחייה וקפוצ'ון, ניגש עם אחר לחלון המספרה, שפך את הבנזין והצית אש במקום. האש התלקחה בחזית המספרה וניפצה את זגוגיותיה, בעוד המערער והאחר נמלטו מן המקום ברכבם.

3. בגין מעשים אלו, יוחסו למערער עבירת תקיפה סתם בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 379 ו-382(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); הצתה, לפי סעיף 448(א) לחוק זה; נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10(א) בפקודת התעבורה, התשכ"א-1961; וכן נהיגת רכב ללא תעודת ביטוח תקפה, לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל-1970.

ההליך בבית משפט קמא

4. ביום 5.12.2019, הורשע המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש.

5. בגזר דינו מיום 20.2.2020, עמד בית המשפט המחוזי על הפגיעה החמורה שגרם המערער בערכים המוגנים של שלמות הגוף, הביטחון האישי, כבוד האדם, זכות הקניין והסדר הציבורי.

בית המשפט המחוזי הדגיש את מדיניות הענישה המחמירה הננקטת כלפי העבירות בהן הורשע, לאור השפעותיהן על החברה ועל איכות החיים בה. בפרט, צוין כי עבירת ההצתה היא מבין העבירות החמורות שבחוק העונשין בין היתר בשל פוטנציאל הנזק הנלווה לה והקלות שבביצועה.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, הדגיש בית המשפט המחוזי כי המערער ופילס נטפלו יחד אל המתלון והכוה באלימות בלי שאינה להם כל רע. נוסף על כך, הודגש כי שובו של המערער למקום שעות מספר לאחר האירוע הראשון, הצטיידותו בבגדים מלמדים על התכונן שקדם להצתה; כי מיקום המספרה, בסמוך לבתי עסק נוספים – בהם בית מרקחת – מבטא את פוטנציאל הנזק הרב הטמון במעשיו; וכי העובדה שנקראו למקום לא פחות מ-5 צוותי כיבוי מלמדת אף על עוצמת האש אשר פרצה במקום.

לאור שיקולים אלו, קבע בית המשפט המחוזי כי מתחם העונש ההולם את מעשי המערער הוא בין 30 ל-54 חודשי מאסר בפועל.

6. בקביעת עונשו של המערער בתוך מתחם זה, שקל בית המשפט המחוזי לחומרא את עברו הפלילי של המערער, הכולל שתי הרשעות קודמות בעבירות איומים, היזק לרכוש במזיד ותקיפה סתם, בגין נגזרו עליו בין היתר עונשי מאסר בפועל. בהקשר זה הודגש כי המערער ביצע את המעשים מושא ההליך דן כחצי שנה בלבד לאחר שחרורו ממאסר, ובעוד תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה שלא היה בו כדי להרתיעו.

מנגד, שקל בית המשפט המחוזי לקולא את גילו הצעיר – בהיותו בן 24 שנים בלבד – ואת העובדה כי הודה במיוחס לו ובכך חסך זמן שיפוטי ואת הצורך בהעדת עדי התביעה.

7. לנוכח האמור לעיל גזר בית המשפט המחוזי על המערער עונשים של 36 חודשי מאסר בפועל וכן הפעיל עונש מאסר מותנה בן 6 חודשים שהושת עליו בתיק אחר במצטבר ובחופף, באופן שישא בסך הכל 40 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו. עוד גזר בית המשפט על המערער 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת אלימות מסוג פשע למשך 3 שנים; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנה מיום שחרורו; וכן פיצוי לבעל המספרה ולמתלון על סך 10,000 ש"ח ו-2,500 ש"ח, בהתאמה.

טענות הצדדים בערעור

8. לטענת המערער, העונש שנגזר עליו חמור יתר על המידה. זאת, בין היתר, מאחר שלשיטתו "לא נגרם נזק מהותי לרכוש ולא לאדם"; לא היה חשש ממשי לכך שהדליקה שהצית תתפשט; לא הוכח כי עוצמת האש שדלקה במקום גבוהה; מדובר ב"אירוע חד פעמי", כלשונו; ולגישתו, עברו הפלילי אינו מכביד.

9. מנגד, בדיון שהתקיים לפנינו טענה באת כוח המשיבה כי יש לדחות את הערעור ולהותיר את גזר דינו של המערער על כנו.

לטענתה, נלווית חומרה יתירה למעשיו של המערער, אשר ביצע את עבירת ההצתה כהמשך ישיר לעבירת התקיפה שביצעה קודם לכן. זאת, בפרט בשים לב לעברו הפלילי של המערער, הכולל עבירות תקיפה ואיומים, בגין נשא בעונש מאסר בפועל; ולכך שאת העבירות מושא ההליך דן ביצע כחצי שנה בלבד ממועד שחרורו ממאסר, ובעוד תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה אשר לא היה בו כדי להרתיעו.

דיון והכרעה

10. דין הערעור להידחות.

הלכה היא כי אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בחומרת העונש, זולת בנסיבות חריגות שבהן נפלה טעות מהותית ובולטת בגזר הדין, או שעה שהעונש שהוטל חורג באופן קיצוני מהענישה המקובלת במקרים דומים (ע"פ 205/19 לברוב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (7.6.2020)).

עניינו של המערער אינו נמנה עם מקרים אלו.

11. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה שיש לייחס לעבירת ההצתה. חומרה זו נובעת הן מהסיכון הנשקף לחיי אדם ולרכוש כתוצאה משילוח האש; הן מחוסר היכולת לשלוט בתוצאותיה לנוכח האפשרות כי הדליקה תתפשט בתוך זמן קצר על פני שטח נרחב (ע"פ 9965/17 פלוני נ' מדינת ישראל (29.4.2018); ע"פ 2249/18 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 22 (11.11.2018)).

זאת ועוד, אין להשלים עם התנהלותו האלימה של המערער, אשר ביקש להפגין את מרותו כלפי בעל המספרה ועוברי אורח אשר לא היה לו עימם כל עניין, מלבד התנגדותם להישמע לדרישותיו.

התנהלותו הבריונית של המערער לא התמצתה בדיבורים: בתחילה הגיע למקום מלווה באדם נוסף והכה נמרצות את המתלונן, אותו כלל לא הכיר ושלא היה מעורב באירוע קודם לכן, אשר העז להמרות את פיו; ובהמשך הצטייד בחומרי בעירה, הגיע למקום בליווי אחרים, ושילח אש אשר הסבה נזק למספרה. בניגוד לנטען על ידי באת כוח המערער, מעין בדו"ח כיבוי האש עולה כי עלולים היו להיפגע אף בתי עסק נוספים, ובכלל זה בית המרקחת. בנסיבות העניין, ניתן אך לשער מה היו תוצאות פעולותיו אלמלא הגיעו שירותי כיבוי למקום.

יוער, כי כל זאת עשה המבקש, תוך שנהג ברכב אף שאין ברשותו רישיון נהיגה ותעודת ביטוח תקפה, באופן המסכן את משתמשי הדרך.

מעשים אלו מבטאים זילות מופגנת כלפי כבודם וחיהם של אחרים, גופם וקניינם, כמו גם כלפי הוראות הדין – בבחינת "אני ואפסי עוד". הדברים אמורים ביתר שאת בשים לב לעברו הפלילי המשמעותי של המערער, הכולל עבירות אלימות ואיומים; ולכך שביצע את העבירות דן בעוד תלוי נגדו עונש מאסר מותנה, אשר לא היה בו כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות דומות.

לאור נסיבות המקרה החמורות, אינני סבור כי עונשו של המערער חמור כלל ועיקר, ומשכך אציע לחברי" לדחותו. יוער כי, בית המשפט המחוזי אף הקל עם המערער עת הורה כי יישא בחלק מעונש המאסר המותנה שהופעל בחופף לעונש המאסר בפועל שנגזר עליו בתיק זה (ראו והשוו ע"פ 9821/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (30.11.2017)).

12. הערעור נדחה אפוא.

ש ו פ ט

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' אלרון.

ניתן היום, כ"ד בכסלו התשפ"א (10.12.2020).

שופט

שופט

שופט

